ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

«Κοινωνικές Αναπτυξιακές Συμπράξεις με τη συνεργασία τοπικής αυτοδιοίκησης, εθελοντικώ ν οργανώ σεων και κοινωνικώ ν επιχειρήσεων»

Πέμπτη 5 Νοεμβρίου ώρα 16.00 – 21.00

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων,

Λ. Αλεξάνδρας 152, (Έναντι Αρείου Πάγου)

Εισήγηση με Θέμα: Θεσμικές Συμπράξεις Κοινωνικών επιχειρήσεων- με ΟΤΑ και άλλους κοινωνικούς και δημόσιους φορείς

Σύρος Κοσκοβόλης

Μονάδα προγραμματισμού, σχεδιασμού,

ωρίμανσης και υλοποίησης εθνικών

και κοινοτικών προγραμμάτων.

Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνώ ν

Πανεπιστημίου 44 & Χαριλάου Τρικούπη

Κυρίες και κύριοι

Η Κοινωνική Οικονομία και Επιχειρηματικότητα αφορά οικονομικές δραστηριότητες οι οποίες διεξάγονται με κοινωνικούς σκοπούς και δεν εντάσσονται στον ιδιωτικό κερδοσκοπικό τομέα, ούτε στο δημόσιο τομέα και αναλαμβάνονται από επιχειρήσεις και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών. Προνομιακός χώρος δραστηριοποίησης των κοινωνικών επιχειρήσεων είναι οι τομείς της κοινωνικής προστα-σίας, των κοινωνικών υπηρεσιών, η υγεία, η προστασία του καταναλωτή, η οικοτεχνία/χειροτεχνία, η στέγαση, οι υπηρεσίες εφοδιασμού, οι υπηρεσίες γειτονιάς, η εκπαίδευση και η κατάρτιση, η βιώσιμη ανάπτυξη, η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, οι δραστηριότητες πολιτισμού, αθλητισμού και ελεύθερου χρόνου ,κλπ.

Η συστηματική ανάπτυξη του τομέα της Κ.Ο. μπορεί να δώσει σημαντικές λύσεις, στην οικονομική κρίση που έχει πλήξει σημαντικά την οικονομία και την ελληνική κοινωνία με πολύ υψηλά ποσοστά ανεργίας, ειδικά στις πιο ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, με τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τη καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, τη προώθηση του τοπικού κοινωνικού κεφαλαίου και την ανταπόκριση σε ανάγκες που δεν καλύπτονται από την αγορά ή το κράτος.

Η επιτυχημένη ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας προϋποθέτει μια προσέγγιση η οποία

θα στηρίζεται πρωτίστως στην τοπική κοινωνική δυναμική και σε μηχανισμούς που θα διαδραματίσουν ρόλο καταλύτη για την εκδήλωση της δυναμικής αυτής. Η τοπική δυναμική μπορεί να εκδηλωθεί αποτελεσματικά με την ενθάρρυνση της συνεργασίας των Δήμων με τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις κοινωνικές επιχειρήσεις κλπ. αξιοποιώντας τα κίνητρα που δίνει ο Ν. 4019 /2011 στις οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών, τους συνεταιρισμούς τις τοπικές επαγγελματικές ενώσεις κλπ. για τη δημιουργία «Κοινωνικών Αναπτυξιακών Συμπράξεων» με τη Τ.Α. τα οποία ως τώρα δεν έχουν αξιοποιηθεί.

Αυτό συμβαίνει σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο όπου αναπτύσσουν δράσεις παράλληλες με τις κοινωνικές επιχειρήσεις, προσφέροντας ουσιαστικές λύσεις στην αντιμετώπιση της φτώχειας και της ανεργίας.

Οι Δήμοι συνήθως διαθέτουν υποδομές υποστήριξης και οι κοινωνικές επιχειρήσεις αναπτύσσουν κοινωνικές δράσεις με πολύ μικρότερο κόστος διευκολύνοντας τις συναλλαγές.

Οι καλές πρακτικές που έχουν αναπτυχθεί με τα κοινωνικά αγροκτήματα, κοινωνικά παντοπωλεία και ιδρύματα είναι στο πλαίσιο σύναψης ενός Συμφώνου συνεργασίας μεταξύ Τοπικής Αυτοδιοίκησης και οργανώσεων της κοινωνίας πολιτών.

Το Σύμφωνο Συνεργασίας είναι καταρχήν η αντιμετώπιση της φτώχειας, των μεγάλων ανισοτήτων που χαρακτηρίζουν την κοινωνία μας, της ανεργίας ιδίως των νέων, της έλλειψης ευκαιριών, σε μια περίοδο που αφθονούν οι διαθέσιμοι υλικοί πόροι, οι τεχνολογικές δυνατότητες και οι ανθρώπινοι πόροι, από τη σκοπιά της εκπαίδευσης.

Πρακτικά, ένα τέτοιο σύμφωνο μπορεί να ξεκινήσει με την υπογραφή ενός Μνημονίου Συνεργασίας για την κοινωνική οικονομία σε τοπικό επίπεδο μεταξύ κάθε Δήμου και Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών της περιοχής.

Στόχος θα είναι η ανάπτυξη του κοινωνικού έργου των Δήμων με γνώμονα τον:

- Προσανατολισμό στην παροχή υπηρεσιών στον πολίτη που μαστίζεται από την κρίση
- Δημοσιοποίηση των παροχών και πρόσβαση των πολιτών σε αυτές

- Προσβασιμότητα (δημότες, ανασφάλιστοι, χωρίς χαρτιά κλπ)
- Συνοχή και συνέργεια των δράσεων

Οι θεματικοί άξονες προτεραιότητας μπορεί να είναι ενδεικτικά:

1. **ΠΡΟΝΟΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ**

Υποστήριξη του κοινωνικού έργου των Δήμων π.χ.

ü Συσσίτια

ü Δημιουργία ή ενίσχυση Κόμβων Αλληλεγγύης (Κοινωνικά Παντοπωλεία, Κοινωνικά Φαρμακεία, κλπ)

ü Παρεμβάσεις στον δρόμο (Street work) για αστέγους ,χρήστες , ασυνόδευτα ανήλικα κλπ.

ü Κουπόνια για supermarket

ü Δημιουργία δομών για υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης νομικές συμβουλές κλπ

ü Ανάπτυξη «Δικτύου Κοινωνικής κατοικίας» και διερεύνηση συστημάτων παραχώρησης κατοικίας με ανταποδοτικότητα (π.χ. παροχή εργασίας κλπ).

ü Εντοπισμός εγκαταλελειμμένων κτηρίων δημοσίου ή ιδιωτών.

1. **ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ (ναρκωτικά κλπ)**

ü Ανάπτυξη συνεργασιών με ΟΚΑΝΑ, Κέντρα Πρόληψης

ü Οργάνωση διανομής Kit για χρήστες στον δρόμο

ü Ανάπτυξη προγράμματος σε συνεργασία με τις ανοικτές κοινότητες του ΚΕΘΕΑ

ü Ανάπτυξη συνεργασιών με εξειδικευμένες ΜΚΟ και ΚοινΣΕΠ

1. **ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ)**

Επέκταση της πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας για την αντιμετώπιση των οξυμένων προβλημάτων υγείας , ως αποτέλεσμα της κρίσης και της φτωχοποίησης μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού.

ü δωρεάν ιατρικές εξετάσεις και υπηρεσίες υγείας (π.χ. σπιρομέτρηση, τεστ παπ κλπ.) και για τους ανασφάλιστους και χωρίς χαρτιά.

ü Ανάπτυξη νέας υπηρεσίας «ιατρική βοήθεια στο σπίτι».

ü Δημιουργία Κοινωνικών Ιατρείων

1. **ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ –ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (Μετανάστες, Τρίτη Ηλικία, ΑμεΑ, κακοποιημένες γυναίκες, οροθετικοί κλπ)**

Παρουσίαση προβλημάτων/λύσεων στον τομέα **Πολίτης** (με ιδιαίτερη έμφαση στα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, τους άπορους, τα άτομα τρίτης ηλικίας και τις μειονότητες).

ü Φτώχεια

ü Η ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στον κοινωνικό ιστό της πόλης- προσβασιμότητα

ü Μετανάστες και συμμετοχή τους στην κοινωνική ζωή της πόλης

1. **ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ**

Παρουσίαση προβλημάτων/ λύσεων στον τομέα **Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής** (κατηγορία που συμπεριλαμβάνει και τον πολιτισμό ως αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της ποιότητας).

ü Καθαριότητα

ü Ρύπανση

ü Ανακύκλωση

ü Μηχανισμός επαναχρησιμοποίησης ρούχων, επίπλων κλπ

ü Θεσμοί πολιτισμού και συμμετοχής του πολίτη

ü Εικόνα της πόλης (Πράσινο, μπαλκόνια, χρωματισμός κτηρίων, πάρκα κλπ)

ü Διαχείριση ελεύθερου χρόνου πολιτών

ü Συντονισμός και Ενίσχυση της Λειτουργίας των ΜΚΟ (παροχή κινήτρων, εγκαταστάσεων, προγραμματικές συμφωνίες, μηχανισμοί επιβράβευσης εθελοντών και ΜΚΟ)

Προτείνεται η δημιουργία ενός FORUM , με τη συγκρότηση μιας συντονιστικής ομάδας από εκπροσώπους των δήμων , των κοινωνικών συνεταιρισμών, της κοινωνίας των πολιτών, της Πολιτείας, των κοινωνικών εταίρων κλπ. που θα στοχεύει στην άμεση ενεργοποίηση, όλων των φορέων, για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη και την περαιτέρω εδραίωση της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με την :

 Εξειδίκευση του συμφώνου συνεργασίας με την ανάπτυξη του σχεδίου δράσης για τη τοπική ανάπτυξη με στροφή στην ποιότητα με πιστοποιημένα κοινωνικά προϊόντα και υπηρεσίες, που θα καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες αλλά και με την επένδυση σε καινοτόμες δράσεις που εμπλουτίζουν και διαφοροποιούν το κοινωνικό προϊόν.

· Καλλιέργεια των αρχών της κοινωνικής οικονομίας με έμφαση στην αλληλεγγύη σε μεγάλο μέρος του κοινωνικού συνόλου.

 Ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας με στόχο την αξιοπρεπή διαβίωση των μελών, τη μακροχρόνια διατήρηση των θέσεων εργασίας και τη σταδιακή δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

 Εφαρμογή ενός διαφανούς, αντικειμενικού, αξιοκρατικού και δημοκρατικού συστήματος στη βάση της λογιστικής, φορολογικής και ασφαλιστικής πολιτικής της κοινωνικής επιχείρησης.

 Ενεργητική υποβοήθηση κοινωνικών ομάδων στην επανένταξη στην αγορά εργασίας, δημιουργώντας ευνοϊκό κλίμα άρσης αποκλεισμού, πολύ περισσότερο αποφυγής των νέων μορφών αποκλεισμού επιμέρους κοινωνικών ομάδων.

 Ανάπτυξη συνθηκών ή αξιοποίηση ευκαιριών αμφίδρομου οφέλους μέσα από δημιουργία δικτύων ομοειδών επιχειρήσεων.

 Δημοσιότητα και πρόσβαση του ευρύτερου κοινού στην κοινωνική επιχείρηση.

 Διατύπωση προτάσεων για πλέγμα δράσεων και πρωτοβουλιών που μπορεί να αναλάβουν οι Δήμοι στο πλαίσιο της νέας αντίληψης για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής, ώστε οι μέχρι σήμερα λειτουργούσες κοινωνικές επιχειρήσεις να έχουν τις δυνατότητες ανάπτυξης σε ένα ευνοϊκό περιβάλλον, παράλληλα με την υποβοήθηση και καθοδήγηση κοινωνικών ομάδων στην κοινωνική επιχειρηματικότητα, αξιοποιώντας τη δυναμική που απορρέει από την ίδια την κοινωνία και επιστρέφει σε αυτή με οικονομικά αποτελέσματα (παραγωγή πλούτου),

· Εκπόνηση ενός οδικού χάρτη όπου θα περιγράφονται τα βήματα διασφάλισης της βιωσιμότητας αλλά και της ανταγωνιστικότητας των κοινωνικών επιχειρήσεων εξετάζοντας τις ανάγκες τους για βιώσιμη εξέλιξη και πορεία , τους εμπλεκόμενους φορείς καθώς και τα υφιστάμενα κίνητρα όπως προβλέπονται για την επόμενη προγραμματική περίοδο, στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 .

· Διάχυση της ιδέας της κοινωνικής δικαιόχρησης (social franchising) που αφορά στη δημιουργία δικτύου κοινωνικών επιχειρήσεων που λειτουργούν με όρους δικαιοδόχων φορέων και δικαιοπάροχου που καθοδηγεί και υποστηρίζει επιχειρηματικά τις υπόλοιπες κοινωνικές επιχειρήσεις, τις εφοδιάζει με συγκεκριμένα διακριτικά χαρακτηριστικά, προωθεί τα προϊόντα τους σε ενιαίο δίκτυο πωλήσεων και εφαρμόζει κοινή στρατηγική ανάπτυξης,

· Αποτύπωση των προτάσεων για τη μετάβαση σε ένα καινοτόμο μοντέλο «οικοσυστήματος» κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.